Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14221/2024
22.04.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мастиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Божо Бјелановић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милица Кулицан, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3612/23 од 22.02.2024. године, у седниици одржаној 22.04.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 3612/23 од 22.02.2024. године у делу става првог изреке, којим је делимично усвојена жалба тужиоца изјављена против пресуде Основног суда у Кикинди П 335/22 од 12.10.2023. године, у ставовима другом, трећем и ставу петом изреке тако што се одбија као неоснована жалба тужиоца и потврђује пресуда Основног суда у Кикинди П 335/22 од 12.10.2023. године у делу става првог изреке, којим је одбијен тужбени захтев да се утврди да је заједничка својина парничних странака ½ дела непокретности уписане у ЛН бр... КО Кикинда, парц.бр..., земљиште под зградом – објектом у ул. ... број .., површине 1 ар 29 м2 (зграда број 1), земљиште уз зграду – објекат у ул. ... површине 3 ара 82 м2, са породичном стамбеном зградом саграђеном на истој парцели и да се обавеже тужена да трпи да се парничне странке упишу као носиоци права заједничке својине на ½ наведене некретнине у катастру непокретности и у ставу другом изреке и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка у износу од 9.000,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 21.800,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Кикинди П 335/22 од 12.10.2023. године, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је некретнина уписана у ЛН бр... у КО Кикинда, ближе описана у изреци првостепене пресуде заједничка својина тужене и тужиоца, да се обавеже тужена да трпи да се парничне странке упишу као носиоци права заједничке својине на овој непокретности у катастру непокретности на основу те пресуде и да се тужена обавеже да тужиоцу накнади трошкове спора, а

тужилац је обавезан да туженој на име трошкова спора исплати износ од 68.900,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3612/23 од 22.02.2024. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена а делимично одбијена, ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што је утврђено да је заједничка својина парничних странака ½ дела непокретности уписана у ЛН бр... КО Кикинда, ближе описана у том ставу изреке и обавезана тужена да трпи да се парничне странке упишу као носиоци права заједничке својине на ½ наведене некретнине у катастру непокретности на основу те пресуде. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом четвртим изреке, првостепена пресуда је потврђена у преосталом делу одлуке о тужбеном захтеву. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 9.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, побијајући је у ставовима првом, другом, трећем и петом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/2011....18/2022 и 10/23 - др. закон, у даљем тексту: ЗПП) Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена су били у браку од 1981. године до 2021. године. Од заснивања брачне заједнице живели су заједно са бабом тужене у њеној кући као једна породица. Дана 29.03.1985. године, тужена је као давалац издржавања са бабом ВВ као примаоцем издржавања закључила уговор о доживотном издржавању који је оверен пред Општинским судом у Кикинди под Ов 2991/85 од 06.08.1985. године. Овим уговором тужена се обавезала да бабу издржава на начин ближе описан у уговору, а заузврат јој је баба након своје смрти оставила у власништво некретнину уписану у зкњ улошку бр. .. у КО Кикинда, кућа у ул. ... број .., сграђена на парцели ... У време закључења уговора прималац издржавања је била власник ½ дела напред наведене некретнине. Након закључења уговора о доживотном издржавању прималац издражвања је живела три године. Тужена је испуњавала уговорне обавезе и у томе јој је помагао тужилац који је куповао дрва и угаљ из заједничких средстава. Када је прималац издржавања била болесна тужена није радила како би је неговала, а трошкове сахране сносили су заједно. Решењима Општинског суда у Кикинди О 818/88 и О 919/88 оба од 02.12.1988. године, расправљена је заоставштина пок. ВВ, бабе тужене и ГГ, деде тужене, заоставштина је уручена њиховој ћерки ДД мајци тужене као законској наследници, те је она тако постала искључиви власник куће уписане у зкњ улошку бр. .. у КО Кикинда сграђеној на кп ... Ту непокретност ДД је поклонила туженој уговором о поклону који су закључиле и овериле пред Општинским судом у Суботици под Ов 570/89. Тужена је на основу уговора о поклону уписана ЛН .. КО Кикинда као власник 1/1 дела, породичне стамбене куће у улици ... број .., у Кикинди, сграђене на парцели ... Тужиоцу је било познато да тужена није стекла овде спорну непокретност уговором о доживотном издржавању, већ уговором о поклону и са уговором о поклону се сагласио.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев оценивши да је за одлуку битан основ стицања права својине тужене на спорној непокретности. Тужена ту непокретност није стекла на основу уговора о доживотном издржавању, већ уговором о поклону који је закључила са својом мајком, након што је мајка постала искључиви власник спорне непокретности као наследник иза својих родитеља ВВ и ГГ, што је тужиоцу било познато и са каквим начином стицања се сагласио.

Апелациони суд у Новом Саду је делимично преиначио првостепену пресуду оценивши да је првостепени суд у делу тужбеног захтева, за ½ идеалних делова спорне непокретности чији је власник била прималац издржавања пок. ВВ погрешно применио материјално право.

По оцени другостепеног суда, прималац издржавања је располагала својом имовином уговором о доживотном издржавању, те имовина којом је располагала у моменту њене смрти не представља њену заоставштину у смислу члана 1. став 2. Закона о наслеђивању. У моменту смрти примаоца издржавања непокретност која је била предмет уговора о доживотном издржавању прелази на даваоца издржавања по самом уговору сходно одредби члана 194. став 1. Закона о наслеђивању, без обзира што тај уговор није приложен у оставинском поступку и што његово постојање није забележено у катастру непокретности. Због тога је другостепени суд делимично усвојио жалбу тужиоца и преиначио првостепену пресуду тако што је утврдио да заједничку имовину парничних странака представља 1/2 дела спорне непокретности која је била предмет уговора о доживотном издржавању, применом члана 171. Породичног закона, јер из утврђеног чињеничног стања произлази да су тужилац и тужена заједнички извршавали обавезе према примаоцу издржавања.

Међутим, по становишту Врховног суда оваква одлука другостепеног суда није правилна јер је донета уз погрешну примену материјалног права.

Наиме, из утврђеног чињеничног стања произлази да тужена није постала власник спорне непокретности на основу уговора о доживотном издражвању (који уосталом и није закључен у законом прописаној форми, односно у ванпарничном поступку пред судијом општинског суда, већ су потписи уговорача само оверени пред судом). Тужена је власник спорне непокретности постала на основу поклона који је добила од мајке, а која је власник непокретности постала на основу правноснажних оставинских решења којима је расправљена заоставштина њених родитеља ВВ и ГГ и тужиља је на основу уговора о поклону је уписана као њихов искључиви власник у катастар непокретности, а тужилац са којим је тужена у моменту стицања, као и доцније, била у браку се сагласио са оваквим начином стицања.

По мишљењу Врховног суда, правилан је закључак првостепеног суда да је основ стицања непокретности од утицаја на одлуку о тужбеном захтеву. У овом случају тужена спорну непокретност није стекла на основу уговора о доживотном издржавању на који се позива тужилац, већ уговором о поклону као своју посебну имовину, те Врховни суд у свему прихвата становиште првостепеног суда и разлоге на којима је засновао одлуку.

На основу изложеног, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, донета је одлука као у ставу првом изреке.

Туженој, која је успела у ревизијском поступку су сходно члану 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП, досуђени су тражени трошкови награде за састав ревизије од 18.000,00 динара и таксе на ревизију у износу од 3.800,00 динара, све по важећој Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама, па је применом члана 165. став 2. ЗПП, донета одлука као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић